

Straże trzech parków narodowych - Bieszczadzkiego, Słowińskiego i Wolińskiego - zostaną wyposażone w nowoczesny sprzęt do przeciwdziałania zagrożeniom dla przyrody ze strony człowieka. Zakupione będą między innymi quady oraz skuter wodny, skuter śnieżny i łódź inspekcyjno-patrołowa. Wszystko dzięki dofinansowaniu z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Nowy sprzęt przekazany strażnikom ma im pomóc w szybkim poruszaniu się po rezerwach oraz w skutecznej obserwacji terenu – zarówno w dzień, jak i w nocy. Dofinansowanie dla trzech parków narodowych, w łącznej kwocie niemal 700 tys. zł, pochodzi ze środków własnych NFOŚiGW. Umowy potwierdzające przekazanie dotacji zostały podpisane w Warszawie przez p.o. Dyrektora Departamentu Ochrony Przyrody i

Edukacji Ekologicznej NFOŚiGW Katarzynę Zaczek oraz Dyrektorów Parków. Udzielenie wsparcia umożliwił program priorytetowy NFOŚiGW Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej, Część 1) Ochrona obszarów i gatunków cennych przyrodniczo.

Bieszczadzki Park Narodowy (BPN)

Dotacja NFOŚiGW dla projektu wzmocnienia ochrony przed szkodnictwem – realizowanego przez Bieszczadzki Park Narodowy – wynosi niemal 218 tys. zł, przy koszcie całkowitym przedsięwzięcia na poziomie 242 tys. zł. Pieniądze z Narodowego Funduszu pozwolą wyposażać straż Parku w sprzęt zwiększający mobilność w trudno dostępnym terenie oraz zwiększający możliwości prowadzenia (również nocą) działań prewencyjnych. Głównie chodzi o przeciwdziałanie zagrożeniom wobec ekosystemów, których powodem jest działalność człowieka, w tym szkodnictwo związane z naruszeniami przepisów i zakazów obowiązujących w Parku. Umowę potwierdzającą otrzymanie dotacji z NFOŚiGW podpisał Dyrektor Bieszczadzkiego Parku Narodowego, dr Ryszard Prędko.

Projekt dotyczy terenu, który znajduje się na obszarze Natura 2000 PLC180001

„Bieszczady” i zarazem wchodzi w skład Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery MAB „Karpaty Wschodnie”. Bieszczadzki Park Narodowy jest największym w Polsce parkiem górskim, a trzecim w ogóle pod względem wielkości. Obejmuje powierzchnię 29 202 ha, z czego 20 336 ha podlega ochronie ścisłej. Ekosystemy nieleśne zajmują ok. 23 proc. powierzchni BPN. Należy do nich, będąca fenomenem przyrodniczym, bieszczadzka „kraina dolin” – z charakterystycznymi, półnaturalnymi zbiorowiskami roślinnymi, które powstały w wyniku działalności człowieka i obejmują różnego rodzaju łąki i pastwiska, torfowiska przejściowe i wysokie, szuwary, oraz połoniny zajmowane głównie przez subalpejskie traworośla, ziołorośla, zbiorowiska krzewinkowe i zaroślowe i alpejskie (murawy, bażyniska, borówczyska, torfowiska połoninowe oraz zbiorowiska szczelin i półek skalnych). Ekosystemy leśne zajmują ok. 75 proc. powierzchni BPN, przy czym 15 proc. drzewostanów ma charakter lasów pierwotnych, tworząc unikatowy w skali europejskiej

układ ekologiczny puszczy wschodniokarpackiej.

Ochroną obszaru BPN przed szkodnictwem zajmują się funkcjonariusze straży Parku. Do ich ustawowych zadań należy ochrona mienia oraz zwalczanie przestępstw i wykroczeń popełnianych na obszarze Parku w zakresie ochrony przyrody. Są one wynikiem działań człowieka (antropopresji) na ekosystemy. Do najczęstszych naruszeń należy: poruszanie się poza szlakami turystycznymi, przebywanie w Parku po zmroku, biwakowanie „na dziko”, palenie ognisk poza wyznaczonymi do tego miejscami, poruszanie się pojazdami mechanicznymi i rowerami poza wyznaczonymi trasami (drogi publiczne, szlaki rowerowe), a w okresie zimowym – poruszanie się skuterami śnieżnymi i jazda na nartach. Problemem jest także kłusownictwo oraz kradzieże. Działania te dotyczą zarówno obszarów ochrony ścisłej, jak i czynnej, przy czym często dochodzi do nich na terenach trudno dostępnych. W ramach przedsięwzięcia wspartego przez NFOŚiGW zostanie zakupiony m.in. quad i skuter śnieżny, kilka kompletów nart z wyposażeniem i rakiet śnieżnych, a także odbiorniki GPS i termowizor. Realizację zakupów przewidziano do końca listopada 2019 r.

– Bieszczady to miejsce, które ludzie coraz chętniej odwiedzają – podkreślił Dyrektor BPN dr Ryszard Prędko.

– Mamy dość dobry system monitoringu ruchu turystycznego, oparty o punkty informacyjno-kasowe i automatyczne rejestratory, dzięki któremu otrzymujemy na bieżąco informacje, ile samochodów wjechało na drogi albo ile osób porusza się pod kopułą szczytową Tarnicy czy pod Połoniną Caryńską. Wiemy zatem również, ile osób wchodzi na szlak. W zeszłym roku Park odwiedziło około 590 tys. osób. Przy tej liczbie turystów największym wyzwaniem staje się ruch ludzi, przekraczający w niektórych okresach wszelkie ustalone limity dla poszczególnych szlaków lub szczytów. Naszym

zadaniem jest „regulowanie” tego ruchu oraz upowszechnianie informacji turystycznej. Dyscyplinujemy turystów karami tylko w ostateczności, kiedy faktycznie nastąpi wykroczenie wobec przyrody, złamanie przepisów ustawy o jej ochronie. Sprzęt, który zakupimy przy wsparciu z NFOŚiGW umożliwi szybsze docieranie do różnych miejsc. A trzeba pamiętać, że w BPN nie ma dróg bitych, zaś Bieszczady to obszar rozległy i o dużych „przewyższeniach”. W takich warunkach narty skiturowe czy rakiety śnieżne to istotne wsparcie.

Słowiński Park Narodowy (SPN)

Zakup sprzętu dla straży Słowińskiego Parku Narodowego NFOŚiGW dofinansował dotacją w wysokość 153 tys. zł, przy całkowitym koszcie projektu na poziomie 170 tys. zł. Umowę potwierdzającą przekazanie środków sygnował Dyrektor SPN Marek Sobocki.

Warto nadmienić, że 2/3 powierzchni SPN stanowią wody morskie i śródlądowe, a 1/3 to tereny lądowe, w tym: ruchome wydmy (unikatowe w skali Europy), lasy oraz tereny nieleśne (łąkowe, podmokłe i zalewowe). O randze i wartości przyrodniczej tego Parku świadczy fakt wpisania go do międzynarodowej sieci obszarów chronionych: Światowego Rezerwatu Biosfery UNESCO MAB „Człowiek i Biosfera”, obszaru wodno-błotnego objętego Konwencją Ramsar oraz trzech obszarów Natura 2000: „Pobrzeże Słowińskie”, „Ostoja Słowińska” i „Przybrzeżne Wody Bałtyku”.

Wypożyczenie sprzętu dla straży Parku w dodatkowy sprzęt pomoże jej w osiągnięciu wyższej sprawności i mobilności przy ochronie cennych siedlisk i gatunków przed niepożądanymi działaniami osób tam przebywających i ewentualnym szkodnictwem. Straż otrzyma quada z niezbędnym wyposażeniem, skuter wodny wraz z osprzętem do prowadzenia patroli, a także w termowizor, noktowizor oraz mobilne biuro z odpowiednim komputerem

przenośnym do realizacji zadań bezpośrednio na miejscu zdarzenia w terenie.

- Zakupiony sprzęt będzie przydatny do pracy zarówno na wodzie (także na morzu), jak i na lądzie - zaznaczył Dyrektor Słowińskiego Parku Narodowego Marek Sobocki. - Quadów będziemy mogli używać w terenie leśnym i na wydmach, które są często „wydeptywane” przez turystów nawet w nieudostępnionych miejscach. Musimy mieć możliwość w pełni i w każdych okolicznościach panować nad ruchem turystycznym - tym bardziej, że obecnie notujemy liczne naruszenia strefy morskiej w obrębie Parku, często z użyciem skuterów wodnych. Aby straż Parku mogła podjąć skuteczną interwencję, powinna dysponować porównywalnym sprzętem. Dotychczas go brakowało, co było dużym ograniczeniem, zważywszy, że Słowiński Park Narodowy to dwie mile morskie, czyli obszar sięgający ok. 4 km od brzegu.

Woliński Park Narodowy (WPN)

Zakup wyposażenia dla straży w Wolińskim Parku Narodowym zostanie wsparty przez NFOŚiGW kwotą prawie 325 tys. zł, a całkowity koszt projektu wyniesie 444 tys. zł. Umowa regulująca przekazanie dofinansowania została podpisana przez p.o. Dyrektora WPN Stanisława Felisiaka. Park ten to jeden z dwóch parków morskich w Polsce - leży na obszarach Natura 2000 „Wolin i Uznam” oraz „Delta Świny”. Obejmuje powierzchnię 10 937 ha, przy czym ekosystemy wodne stanowią ok. 43 proc. tego terenu, ekosystemy leśne - ok. 42 proc., a ekosystemy nieleśne - ok. 15 proc. W tej liczbie 499 ha (ok. 5 proc.) podlega ochronie ścisłej. WPN to obszar o niepowtarzalnych wartościach przyrodniczych, skupiający rzadkie siedliska i związane z nimi fitocenozy, niejednokrotnie o zasięgu występowania ograniczonym tylko do tego terenu. Charakteryzuje się on ogromną

różnorodnością ekosystemów lądowych, bagiennych i wodnych oraz bogatą florą (1135 gatunków roślin naczyniowych), w tym występowaniem wielu gatunków chronionych, rzadkich bądź zagrożonych. Łącznie na obszarze Wolińskiego Parku Narodowego zidentyfikowano 30 siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, a wśród nich takie siedliska priorytetowe, jak: nadmorskie wydmy szare, nadmorskie wrzosowiska bażynowe, murawy kserotermiczne ze stanowiskami storczyków, żywe torfowiska wysokie, torfowiska nakredowe, bory i lasy bagienne. Ponadto na terenie Parku stwierdzono występowanie 20 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Park odwiedza rocznie ok. 2 mln osób. Do najczęściej występujących naruszeń, z którymi muszą poradzić sobie strażnicy, należy: poruszanie się poza szlakami turystycznymi, przebywanie w Parku po zmroku, biwakowanie „na dziko”, palenie ognisk poza wyznaczonymi do tego miejscami, poruszanie się pojazdami mechanicznymi i ich parkowanie oraz jazda rowerami poza wyznaczonymi trasami, a także pływanie sprzętem wodnym na niedostępnych obszarach wodnych. Działania te dotyczą zarówno obszarów ochrony ścisłej, jak i ochrony czynnej. Bezpośrednim celem dofinansowanego projektu jest ułatwienie straży Parku poruszania się w trudno dostępnym terenie oraz podejmowania działań prewencyjnych w obliczu zagrożeń wynikających z aktywności człowieka.

W ramach projektu WPN zakupi do końca września 2019 r. m.in. quad, noktowizor, fotopułapki oraz łódź inspekcyjno-patrolową.

Źródło: nfosigw.gov.pl